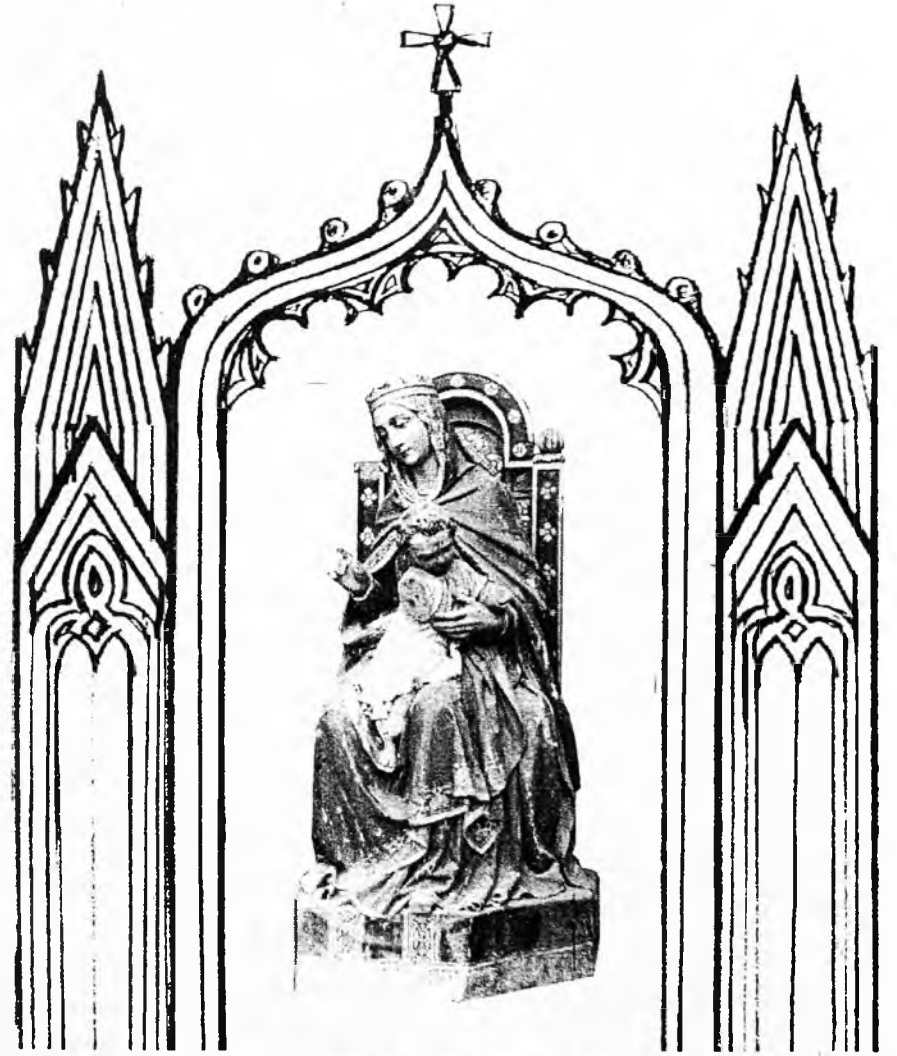

ЛЬВІВСЬКИЙ МУЗЕЙ ІСТОРІЇ РЕЛІГІЇ

ICON
+ORG+
UA
+
EX LIBRIS

МУСТЕЦТВО
ЖЕОЛОГІЧКА

Львів 2000

МИСТЕЦТВО НЕОГОТИКИ

присвячена 80-річчю
від дня народження
Святого отця
Івана Павла II

Виставка "Мистецтво неоготики", експонована у Львівському музеї історії релігії, є першою спробою в історії нашої держави комплексного, систематизованого показу творів популярного у Європі неоготичного стилю. Підбір експонатів проводився з урахуванням відзеркалення стилю в різних видах образотворчого та прикладного мистецтва. Певно, не було такого виду пам'яток у мистецтві середини XIX-початку XXст., де неоготичний стиль не відбивався більшою чи меншою мірою. Головною метою митців було романтичне відродження готичного стилю. Порівнюючи класичні взірці готики з неоготичними творами, бачимо, що нова епоха прагнула не копіювати колись славні мистецькі твори, а знайти інший - новий варіант свого розуміння готики.

Тепер кожна готична деталь набирає виключно декоративний характер. Музейна колекція надає нам змогу представити різні пам'ятки неоготичного мистецтва: картини, скульптуру, твори професійно виконаного золотарства, книжкової графіки, мистецько зробленого гапування на одязі священників, церковних меблів...

На виставці яскравим прикладом неоготичного стилю у живописі є цикл робіт Едварда Лепшого (1893р.), які колись прикрашали неоготичний інтер'єр костелу Марії Сніжної (тепер храм Матері Божої Неустанної помочі). Це композиції на такі Євангельські сюжети: "Зустріч Марії і Єлизавети", "Благовіщення", "Принесення дарів трьох королів Дитятку", "Втеча в Єгипет", "Стрітіння", "Ісус навчає в храмі", "Піста". Художник у своїх роботах не прагне типової для готичного мистецтва монументалізації, а творить

живопис камерний, розрахований на сприйняття зблизка, а ніж на віддалі, як у готичі. У дусі неоготики побудовано кольорове і тонове вирішення живопису Лепшого. Картини виконані у стриманих - неяс-кравих кольорах. Його постаті театралізовано імітують дію. Їх оточує декоративно вирішене обрамлення, з ще неороманських арок, орнаменти у вигляді стилізованих листків квітів та готизованого підпису творів латинською мовою.

Така композиція, безперечно, постає антитезою неокласицизму, де "реалізм" дії та прагнення його передачі миттєво, є домінуючим. Художники XIXст. у тому числі Едвард Лепший, своєрідно працювали з готичним мистецтвом, не копіюючи його, а творячи імітацію давнини з погляду людини свого часу. Тому Едвард Лепший виконав свої композиції у темній гамі. До певної міри на творення філософії неоготичного стилю впливало і те, що більшість готичних пам'яток у XIXст., були темними в інтер'єрі від кіптяви, бруду та потемнілого покривного лаку. І лише готична мініатюра у стародруках була більш доступною науковцям, ніж митцям.

Пам'ятки золотарства, які є на виставці, відзначаються такою ж філософією, що характерна й для інших творів. Тут теж готизований декор підкреслено виділений з пишногою, характерною хіба що для доби бароко. Цього не практикували готичні майстри, про що свідчить строге лаконічне використання архітектонічних форм на монстранціях XIII-XIVст.

Імітацію готичного порталу храму бачимо і на різбленому оздобленні феротрона. Хоча живопис феротрона, безперечно, має риси, далекі від готичних, і їх скоріше можна віднести до неокласичного стилю.

Сукупність рис, характерних для пам'яток неоготичного мистецтва, є безперечно типовою лише для цього стилю. Його особливості вказують на неповторність даного стилю не лише в контексті доби історизму XIXст., а й усього європейського мистецтва інших століть. Це, у свою чергу, зобов'язує значно поважніше ставитись до неоготичних пам'яток. Адже у музейництві нашої держави далеко не завжди науковці з повагою ставляться до збереження та каталогізації таких творів.

Запропонована виставка має стати добрим початком для того, аби музейні працівники та науковці переглянули свої погляди на твори цього, безперечно, своєрідного і недосконало вивченого стилю, щоб не було запізно. Можливо, дана виставка сприятиме відродженню неоготики у новому мистецькому напрямку.

худ. Едвард Лепшиї
Піста (фрагмент)
1893 р.

худ. Едвард Лепшиї
Благовіщення
1893 р.

худ. Едвард Лепшиї
Зустріч Марії і
Єлизавети
1893 р.

худ. Едвард Аспшиий
Втеча до Єгипту
1893 р.

худ. Едвард Аспшиий
Ісус навчає в храмі
1893 р.

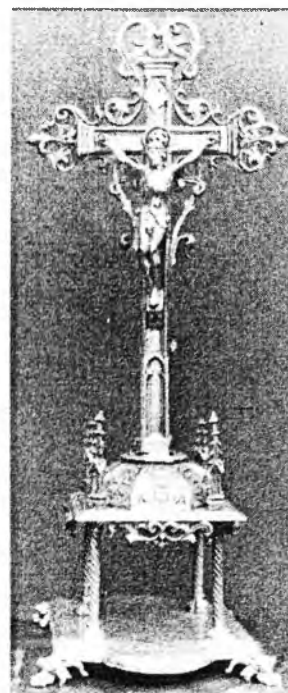

худ. Едвард Аспшиий
Поклоніння трьох царів
1893 р.

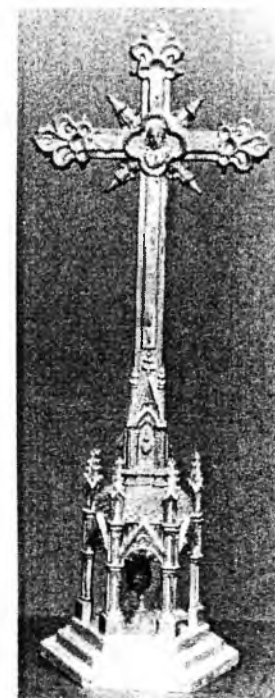

худ. Едвард Лепшиј
Піста
1893 р.

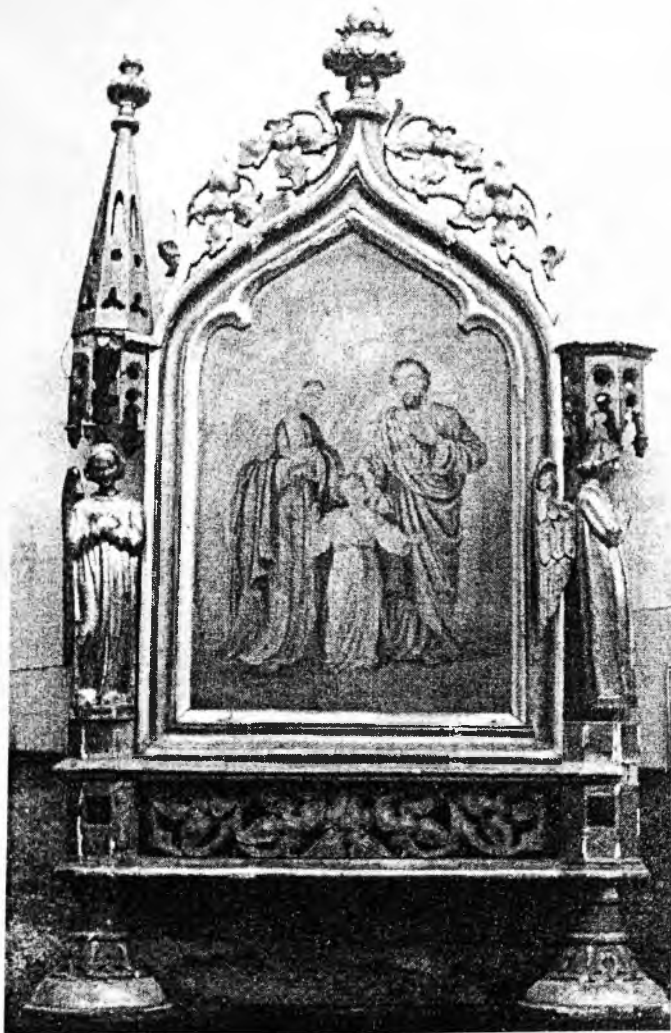
напрестольний хрест
кінець XIXст.

напрестольний хрест
кінець XIXст.

напрестольний хрест
кінець XIXст.

Святе сімейство
феротрон
початок ХХст.

Ченстоховська Божа Матір
автор невідомий
кінець ХІХст.

Поклоніння св. Домініка і
св. Розалії Богородиці з дитям
початок ХХст.

Орнат
початок ХХст.

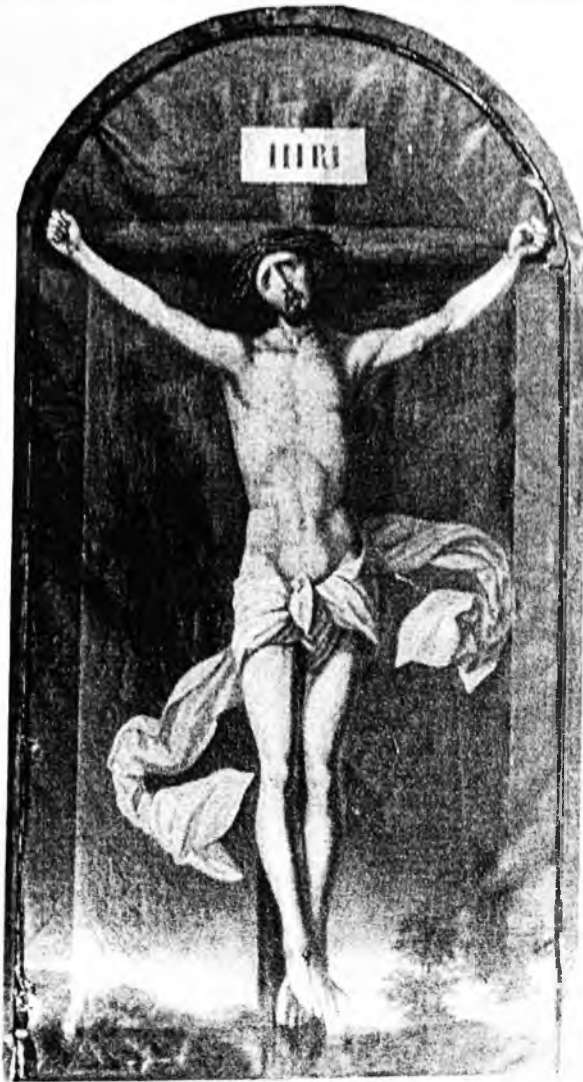
фрагмент Капи
початок ХХст.

фрагмент Фелону
Св. Микола
початок ХХст.

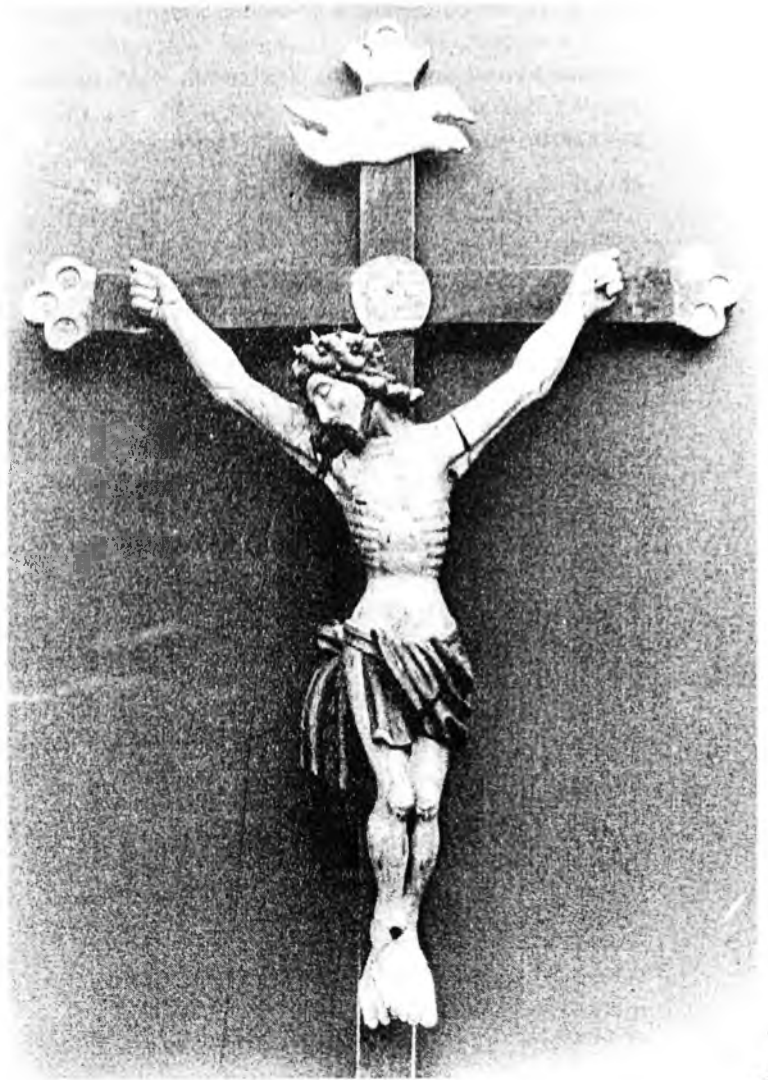

фрагмент Фелону
Непорочне зачаття
початок ХХст.

Розп'яття
початок ХХст.

Розп'яття
початок ХХст.

Твори, що експонуються на виставці реставровані студентами Львівської Академії Мистецтв під керівництвом викладача, завідувача реставраційного відділу Львівського музею історії релігії, художника-реставратора I категорії Скоп-Друзюк Галини Петрівни.

Реставрували:

1. Вишгородська Ліда
2. Горша Світлана
3. Замойський Ігор
4. Кліса Христина
5. Кознюк Борис
6. Кухар Андрій
7. Панфілов Микола
8. Полщук Ігор
9. Приймак Ігор
10. Скоп Петро
11. Тимків Любомир

На фото зліва направо: викладач Скоп-Друзюк Г.П., студенти: Панфілов М., Полщук І., Тимків Л., Кухар А.

Світлини в каталозі виконав: Дацюк Борис
Ідея виставки, текст каталогу: Скоп-Друзюк Г.П.
Макет та оформлення каталогу: Ковалюк Світлана
Літературний редактор: Жданова Олександра